

Управління НКРЕКП
у м. Києві та Київській області
«___» _____ 2020 р.

Голові НКРЕКП
Членам НКРЕКП

**Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП «Про накладення штрафу на
ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» за порушення Ліцензійних умов з постачання
електричної енергії споживачу»**

На підставі постанови НКРЕКП від 06 березня 2020 року № 584 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» Управлінням НКРЕКП у м. Києві та Київській області здійснено позапланову виїзну перевірку дотримання ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» (код ЄДРПОУ 39252809) (далі – ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ», Ліцензіат) Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1469 (далі – Ліцензійні умови з постачання електричної енергії споживачу), за період діяльності з 01 січня 2020 року по 28 лютого 2020 року, за результатами якої складено [Акт від 03 квітня 2020 року № 94](#), який розміщено на офіційному веб-сайті НКРЕКП в мережі Інтернет.

Ліцензіат надав до НКРЕКП письмові заперечення та пояснення до [Акту позапланової перевірки від 03 квітня 2020 року № 94](#) листом від 09.04.2020 № 02-09/04/20, який розміщено на офіційному веб-сайті НКРЕКП в мережі Інтернет.

Так, зазначеним актом позапланової перевірки встановлено наступне:

№ з/п	Виявлене порушення	Суть порушення
1	підпункт 7 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу	щодо обов'язку ліцензіата надавати до НКРЕКП документи (їх копії), інформацію (дані, відомості, звітність), необхідні для виконання НКРЕКП своїх повноважень та функцій, в обсягах та у строки (не менше десяти робочих днів для надання копій документів, пояснень тощо), встановлені НКРЕКП <i>стор. 3 Акта</i>
Комісією з перевірки встановлено, що з метою всебічного розгляду звернення ДП «ОПЕРАТОР РИНКУ» від 31 січня 2020 року № 01/31-310, що надійшло до НКРЕКП, НКРЕКП надіслала листом від 11 лютого 2020 року № 1578/14/7-20 до ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» запит щодо надання інформації з копіями підтвердних документів, а також відповідних пояснень щодо поданих заявок на купівлю-продаж електричної енергії на внутрішньодобовому ринку електричної енергії (далі – ВДР) на 30 січня 2020 року на розрахункові періоди «13:00 - 16:00», «8:00 – 23:00», «Пік», «Пік» та «0:00 – 8:00» за цінами 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ), 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ), 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ), 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ) та 20,00 грн/МВт*год (без ПДВ) відповідно. Однак ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» листом від 20 лютого 2020 року № 01-20/02/20 (вх. НКРЕКП від 21 лютого 2020 року № 4290/1-20) надало до НКРЕКП лише інформацію щодо загального порядку купівлі електричної енергії на ВДР <u>без зазначення пояснень та без надання відповідних підтвердних документів стосовно необхідності купівлі електричної енергії у вказані у запиті дати та періоди.</u> <i>У Поясненнях, обґрунтуваннях та запереченнях до Акту, наданих листом від</i>		

09.04.2020 № 02-09/04/20, Ліцензіат зазначає, що вказане порушення обумовлене непорозумінням між ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» та НКРЕКП, у вигляді того, що НКРЕКП при складенні запиту від 11.02.2020 № 1578/14/7-20 мала на увазі одне, а ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» при отриманні запиту трактувало його зміст по іншому.

При цьому, Департамент ліцензійного контролю зазначає, що в запиті НКРЕКП від 11.02.2020 № 1578/14/7-20 було вказано на необхідність Ліцензіата надати до НКРЕКП інформацію з копіями підтвердних документів, а також відповідні пояснення щодо поданих заявок на купівлю-продаж електричної енергії на внутрішньодобовому ринку на 30 січня 2020 року на певні розрахункові періоди.

Однак, Ліцензіатом окрім загальних пояснень роботи ринку електричної енергії, до НКРЕКП інформації, копій документів, пояснень щодо зазначених у запиті заявок, а саме на розрахункові періоди «13:00 - 16:00», «8:00 – 23:00», «Пік», «Пік» та «0:00 – 8:00» за цінами 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ), 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ), 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ), 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ) та 20,00 грн/МВт*год (без ПДВ), про що і було чітко зазначено у запиті, надано не було взагалі.

2	підпункт 15 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу підпункт 17 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу	щодо обов'язку ліцензіата при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії не вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку; щодо обов'язку ліцензіата для забезпечення постачання електричної енергії споживачам здійснювати купівлю-продаж електричної енергії за двосторонніми договорами та/або на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку і на балансуєчому ринку, а також шляхом імпорту відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та нормативно-правових актів, що забезпечують функціонування ринку електричної енергії, зокрема Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, а саме: - підпункту 4 пункту 1.12.3 глави 1.12 розділу I щодо подання учасником РДН/ВДР заявок на торги, що дають сигнали, які мають ознаки маніпулювання на ринку, стосовно попиту, пропозиції та/або цін на електричну енергію на РДН/ВДР; - пункту 3.1.5 глави 3.1 розділу III щодо обов'язку учасників РДН/ВДР зазначати в заявках торгову зону для продажу або купівлі електричної енергії відповідно до місцезнаходження точок відпуску/імпорту та/або відбору/експорту електричної енергії. <i>стор. 6 - 7 Акта</i>

ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» надало Комісії з перевірки реєстр заявок на ВДР, а саме за розрахункові періоди 00:00-08:00, 08:00-23:00, «Пік», 13:00-16:00, «Пік» 30 січня 2020 року, а комісією з перевірки здійснено аналіз наданої інформації та виявлено наступне.

Товариством 29 січня 2020 року було подано на ВДР блочні заявки на закупівлю електричної енергії на 30 січня 2020 року у торговій зоні Бурштинського енергоострова у відповідні години в таких обсягах:

Номер заявки	Дата постачання	Розрахунковий період	Обсяг, МВт*год	Ціна, грн/МВт*год	Статус заявки
429934	30.01.2020	00:00-08:00	959,0	20,0	Закінчився*
429897		08:00-23:00	2 048,0	10,0	Скасований**
429759		«Пік»	2 048,0	10,0	Скасований**
429757		13:00-16:00	2 048,0	10,0	Скасований**

429935		«Пік»	2 048,0	10,0	Скасований**
Всього			9 151,0	x	x

*статус операцій визначається Оператором ринку

**статус операцій визначається Ліцензіатом

При цьому, перевіркою встановлено, що протягом періоду, що перевірявся, Товариство здійснювало постачання електричної енергії лише одному споживачу, а саме СФГ Куцарева Ф.С., об'єкти якого розташовані в Одеській обл., с. Нова-Іванівка.

Комісією з перевірки здійснено аналіз Договору зі споживачем, а саме додатку 3 до вказаного договору «Договірні (заявлені) обсяги постачання електричної енергії у розрахункових періодах на відповідних класах напруги для потреб всіх об'єктів СФГ Куцарева Ф.С.», підписаного зі сторони Товариства та СФГ Куцарева Ф.С. 01 листопада 2019 року, та встановлено, що, зокрема, на січень 2020 року було заявлено обсяг постачання електричної енергії у розмірі 0,131 МВт·год та на лютий 2020 року – 0,132 МВт·год.

Відповідно до наданого Акта купівлі-продажу (прийняття-передавання) електричної енергії від 31 січня 2020 року № 01/20-01-19 за період з 01 січня 2020 року по 31 січня 2020 року, Товариство здійснило постачання електричної енергії до об'єктів СФГ Куцарева Ф.С. у таких обсягах:

Об'єкт споживача	Місяць 2020 року	Обсяг, МВт·год	Ціна, грн/МВт·год (без ПДВ)	Вартість, тис. грн (без ПДВ)
Хлібзавод, с. Нова Іванівка, Одеська обл.	Січень	78,494	1,70331	133,70
	Лютий	69,513	1,69249	117,65
Млин с. Нова Іванівка, Одеська обл.	Січень	83,400	1,70244	141,98
	Лютий	100,080	1,60379	160,51
Всього		331,487	x	553,84

Таким чином, у Ліцензіата у січні-лютому були відсутні укладені договори про постачання електричної енергії споживачу, електроустановки якого жилилися б від електричних мереж, розташованих на території Бурштинського енергоострова.

У Поясненнях, обґрунтуваннях та запереченнях до Акту, наданих листом від 09.04.2020 № 02-09/04/20, Ліцензіат зазначає, що вказані заявки, подавалися ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» на ВДР по торговій зоні БуОС 30.01.2020, здійснювалися під час провадження господарської діяльності з трейдингу, а тому не вважає виявлене порушення недотриманням вимог Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу.

*Разом з цим, **Департамент ліцензійного контролю зазначає, що згідно з вимогами статті 54 Закону України «Про ринок електричної енергії», господарська діяльність з перепродажу електричної енергії (трейдерська діяльність) на ринку електричної енергії підлягає ліцензуванню у разі відсутності у суб'єкта господарювання інших ліцензій, обов'язкових для провадження діяльності на ринку електричної енергії.***

*При цьому, згідно з вимогами пункту 1.4.1 Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308, учасниками РДН/ВДР можуть бути виробники, **електропостачальники, трейдери, ОСП, ОСР, гарантований покупець та споживачі, які в установленому Правилами ринку порядку уклали з ОСП договір про врегулювання небалансів електричної енергії та у порядку, визначеному цими Правилами, уклали з ОР договір про участь у РДН та ВДР.***

*Однак, згідно з наданих Ліцензіатом Комісії з перевірки копій договорів про купівлю-продаж електричної енергії на внутрішньодобовому ринку від 29.06.2019 № 5/01ВДР, про купівлю -продаж електричної енергії на ринку «на добу наперед» від 29.06.2019 № 5/01РДН та про Участь у ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку від 27.06.2019 № 5/01, стороною цих договорів є ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ», що діє на підставі ліцензії на право провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу, а також **сторони визнають свої зобов'язання за Правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затвердженими постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308, договором про участь на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку від***

27.06.2019 № 5/01, Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу, Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку.

У зазначеному переліку відсутні Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності), затверджені постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1468.

Крім того, згідно з вимогами статті 55 Закону України «Про ринок електричної енергії», трейдери зобов'язані, зокрема, дотримуватися ліцензійних умов провадження господарської діяльності з трейдерської діяльності та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, а також укласти договори, обов'язкові для здійснення діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови таких договорів.

Також вимогами пункту 1.2 Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності), затвердженими постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1468, передбачено, що у разі наявності інших ліцензій, обов'язкових для провадження діяльності на ринку електричної енергії, трейдерська діяльність здійснюється без отримання ліцензії на право здійснення трейдерської діяльності з одночасним дотриманням вимог цих Ліцензійних умов, у тому числі при провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен укласти договори, обов'язкові для здійснення діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови таких договорів (підпункт 8 пункту 2.2 цих Ліцензійних умов).

Отже, ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» на підставі договорів від 29.06.2019 № 5/01ВДР та від 29.06.2019 № 5/01РДН здійснював свою діяльність на організованих сегментах ринку електричної енергії (ВДР/РДН) лише як учасник ринку – постачальник електричної енергії та зобов'язався визнати свої зобов'язання у тому числі за Ліцензійними умовами з постачання електричної енергії споживачу, а не як трейдер та не зобов'язувався визнавати свої зобов'язання за відповідними ліцензійними умовами, а саме Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності), затвердженими постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1468.

Крім того, Департамент ліцензійного контролю зазначає, що згідно із службовою запискою Департаменту енергоринку від 29.04.2020 № 90/28.1-20, встановлення учасником ринку у своїй заявці на продаж електричної енергії ціни на штучному рівні за умови, що учасник, який подав таку заявку на торги, не довів, що підстави для цього є законними та що така заявка відповідає прийнятій ринковій практиці на відповідних оптових ринках електричної енергії, та у випадку відсутності попередньо закуплених обсягів може бути розцінене як порушення Правил поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, що є додатком 7 до Правил РДН та ВДР та, відповідно, маніпулювання ринком.

При цьому, НКРЕКП у своєму повідомленні на офіційному вебсайті (<http://www.nerc.gov.ua/index.php?news=9874>) було застережено учасників ринку електричної енергії щодо здійснення дій, що заборонені Правилами поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, що є додатком 7 до Правил РДН та ВДР, та повідомлено, що НКРЕКП розглядає питання щодо здійснення заходів з контролю у вигляді невідвізних перевірок господарської діяльності учасників ринку, що у своїх заявках на продаж електричної енергії у січні 2020 року встановлювали ціни на штучному рівні, за результатом опрацювання додаткової інформації, наданої ДП «Оператор ринку» та НЕК «Укренерго» щодо зазначеного питання.

Разом з тим, не зважаючи на відповідні рекомендації НКРЕКП, ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» було продовжено подачу заявок на ринку «на добу наперед» із цінами, що значно (вдвічі і більше) нижче цін, що склались на ринку «на добу наперед» у розрахункові періоди попередніх днів та відповідних торгових днів.

Так, ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» 01, 06, 25, 26 лютого 2020 року було здійснено подачу

заявок на ринку «на добу наперед» із цінами, що значно (вдвічі і більше) нижче цін, що склались на ринку «на добу наперед» у розрахункові періоди попередніх днів та відповідних торгових днів без закупівлі цих обсягів електричної енергії за двосторонніми договорами та на внутрішньодобовому ринку.

Відповідно, такі заявки на продаж із ціною, що значно (вдвічі і більше) нижче цін, що склались на ринку «на добу наперед» у розрахункові періоди попередніх днів та відповідних торгових днів без закупівлі цих обсягів електричної енергії за двосторонніми договорами та на внутрішньодобовому ринку дають неправдиві чи такі, що вводять в оману, сигнали щодо пропозиції, попиту або ціни продукту, якого така заявка стосується.

Також відповідно до пункту 5.1 Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, учасники ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку у своїх заявках на торги зазначають ціни на електричну енергію не вище цін, визначених оператором ринку, що дорівнюють:

у години мінімального навантаження (з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00) - максимальному значенню із середніх фактичних оптових ринкових цін на електричну енергію в години (з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00) мінімального навантаження (у період end-start) за останні три календарні місяці до дати початку роботи РДН та ВДР (березень-травень 2019 року);

у години максимального навантаження (з 07:00 до 23:00) - максимальному значенню із середніх фактичних оптових ринкових цін на електричну енергію в години (з 07:00 до 23:00) максимального навантаження (у період start-end) за останні три календарні місяці до дати початку роботи РДН та ВДР (березень-травень 2019 року).

У разі зазначення учасником ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку у заявці ціни, що перевищує таку ціну для відповідного періоду доби, така заявка відхиляється.

Оператор ринку визначає такі ціни для кожної торгової зони, визначеної оператором системи передачі, та публікує їх на своєму офіційному веб-сайті.

Відповідно до інформації розміщеної на офіційному веб-сайті ДП «Оператор ринку» (<https://www.oree.com.ua/data/prices.pdf?v=3>), оператором ринку відповідно до пункту 5.1 Правил РДН та ВДР визначено такі ціни:

для годин мінімального навантаження (період з 00:00 до 08:00 та з 23:00 до 24:00) - 959,12 грн/МВт•год (без ПДВ);

для годин максимального навантаження (період з 08:00 до 23:00) - 2048,23 грн/МВт•год (без ПДВ).

Таким чином, у своїх заявках ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» було зазначено у своїх заявках на купівлю обсяги у розмірі, що співпадають із величиною максимальних цін, визначених оператором ринку.

Відповідно, такі заявки дають неправдиві чи такі, що вводять в оману, сигнали щодо пропозиції, попиту або ціни продукту, якого така заявка стосується.

З огляду на зазначене пропонуємо прийняти постанову, якою:

1. Відповідно до пунктів 11, 12 частини першої статті 17, статті 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» накладити штраф у розмірі 1 700 000 (один мільйон сімсот тисяч) гривень на ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» (код ЄДРПОУ 39252809) за порушення Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу, а саме:

підпункту 7 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата надавати до НКРЕКП документи (їх копії), інформацію (дані, відомості, звітність), необхідні для виконання НКРЕКП своїх

повноважень та функцій, в обсягах та у строки (не менше десяти робочих днів для надання копій документів, пояснень тощо), встановлені НКРЕКП;

підпункту 15 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії не вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку;

підпункту 17 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата для забезпечення постачання електричної енергії споживачам здійснювати купівлю-продаж електричної енергії за двосторонніми договорами та/або на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку і на балансуєчому ринку, а також шляхом імпорту відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та нормативно-правових актів, що забезпечують функціонування ринку електричної енергії, зокрема Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, а саме:

підпункту 4 пункту 1.12.3 глави 1.12 розділу I щодо подання учасником РДН/ВДР заявок на торги, що дають сигнали, які мають ознаки маніпулювання на ринку, стосовно попиту, пропозиції та/або цін на електричну енергію на РДН/ВДР,

пункту 3.1.5 глави 3.1 розділу III щодо обов'язку учасників РДН/ВДР зазначати в заявках торгову зону для продажу або купівлі електричної енергії відповідно до місцезнаходження точок відпуску/імпорту та/або відбору/експорту електричної енергії.

2. Зобов'язати ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» надалі не допускати порушень Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу в частині створення штучного попиту на ринку електричної енергії.

Голова Комісії з перевірки

Ю. Покальчук

ПОГОДЖЕНО:

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Я. Зеленюк

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про накладення штрафу на
ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» за
порушення Ліцензійних умов з
постачання електричної енергії
споживачу

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у результаті розгляду 13 травня 2020 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Акта позапланової перевірки від 03 квітня 2020 року № 94, проведеної відповідно до постанови НКРЕКП від 06 березня 2020 року № 584 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ», на підставі посвідчення на перевірку від 18 березня 2020 року № 127, встановлено, що ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» (код ЄДРПОУ 39252809) порушило Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу, затверджені постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1469 (далі – Ліцензійні умови з постачання електричної енергії споживачу), а саме:

підпункт 7 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата надавати до НКРЕКП документи (їх копії), інформацію (дані, відомості, звітність), необхідні для виконання НКРЕКП своїх повноважень та функцій, в обсягах та у строки (не менше десяти робочих днів для надання копій документів, пояснень тощо), встановлені НКРЕКП;

підпункт 15 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії не вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку;

підпункт 17 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата для забезпечення постачання

електричної енергії споживачам здійснювати купівлю-продаж електричної енергії за двосторонніми договорами та/або на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку і на балансуєчому ринку, а також шляхом імпорту відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та нормативно-правових актів, що забезпечують функціонування ринку електричної енергії, зокрема Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, а саме:

підпункту 4 пункту 1.12.3 глави 1.12 розділу I щодо подання учасником РДН/ВДР заявок на торги, що дають сигнали, які мають ознаки маніпулювання на ринку, стосовно попиту, пропозиції та/або цін на електричну енергію на РДН/ВДР,

пункту 3.1.5 глави 3.1 розділу III щодо обов'язку учасників РДН/ВДР зазначати в заявках торгову зону для продажу або купівлі електричної енергії відповідно до місцезнаходження точок відпуску/імпорту та/або відбору/експорту електричної енергії.

Відповідно до статей 17, 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Накласти штраф у розмірі 1 700 000 (один мільйон сімсот тисяч) гривень на ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» (код ЄДРПОУ 39252809) за порушення:

підпункту 7 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата надавати до НКРЕКП документи (їх копії), інформацію (дані, відомості, звітність), необхідні для виконання НКРЕКП своїх повноважень та функцій, в обсягах та у строки (не менше десяти робочих днів для надання копій документів, пояснень тощо), встановлені НКРЕКП;

підпункту 15 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії не вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку;

підпункту 17 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата для забезпечення постачання електричної енергії споживачам здійснювати купівлю-продаж електричної енергії за двосторонніми договорами та/або на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку і на балансуєчому ринку, а також шляхом імпорту відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та нормативно-правових актів, що забезпечують функціонування ринку електричної енергії, зокрема Правил ринку «на добу наперед» та

внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, а саме:

підпункту 4 пункту 1.12.3 глави 1.12 розділу I щодо подання учасником РДН/ВДР заявок на торги, що дають сигнали, які мають ознаки маніпулювання на ринку, стосовно попиту, пропозиції та/або цін на електричну енергію на РДН/ВДР,

пункту 3.1.5 глави 3.1 розділу III щодо обов'язку учасників РДН/ВДР зазначати в заявках торгову зону для продажу або купівлі електричної енергії відповідно до місцезнаходження точок відпуску/імпорту та/або відбору/експорту електричної енергії.

Зазначена сума штрафу має бути сплачена до Державного бюджету України у 30-денний строк з дня одержання копії рішення про накладення штрафу (код бюджетної класифікації 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції»).

2. Зобов'язати ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» надалі не допускати порушень Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу в частині створення штучного попиту на ринку електричної енергії.

Голова НКРЕКП

В. Тарасюк

МП

Копію постанови про накладення штрафу надіслано (отримав)

(дата надіслання, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка отримала копію постанови)

«___» _____ 20__ року

Управління НКРЕКП
у м. Києві та Київській області
«___» _____ 2020 р.

Голові НКРЕКП
Членам НКРЕКП

**Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП «Про накладення штрафу на
ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» за порушення Ліцензійних умов з постачання
електричної енергії споживачу»**

На підставі постанови НКРЕКП від 06 березня 2020 року № 584 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» Управлінням НКРЕКП у м. Києві та Київській області здійснено позапланову виїзну перевірку дотримання ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» (код ЄДРПОУ 39252809) (далі – ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ», Ліцензіат) Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1469 (далі – Ліцензійні умови з постачання електричної енергії споживачу), за період діяльності з 01 січня 2020 року по 28 лютого 2020 року, за результатами якої складено [Акт від 03 квітня 2020 року № 94](#), який розміщено на офіційному веб-сайті НКРЕКП в мережі Інтернет.

Ліцензіат надав до НКРЕКП письмові заперечення та пояснення до [Акту позапланової перевірки від 03 квітня 2020 року № 94](#) листом від 09.04.2020 № 02-09/04/20, який розміщено на офіційному веб-сайті НКРЕКП в мережі Інтернет.

Так, зазначеним актом позапланової перевірки встановлено наступне:

№ з/п	Виявлене порушення	Суть порушення
1	підпункт 7 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу	щодо обов'язку ліцензіата надавати до НКРЕКП документи (їх копії), інформацію (дані, відомості, звітність), необхідні для виконання НКРЕКП своїх повноважень та функцій, в обсягах та у строки (не менше десяти робочих днів для надання копій документів, пояснень тощо), встановлені НКРЕКП <i>стор. 3 Акта</i>
Комісією з перевірки встановлено, що з метою всебічного розгляду звернення ДП «ОПЕРАТОР РИНКУ» від 31 січня 2020 року № 01/31-310, що надійшло до НКРЕКП, НКРЕКП надіслала листом від 11 лютого 2020 року № 1578/14/7-20 до ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» запит щодо надання інформації з копіями підтвердних документів, а також відповідних пояснень щодо поданих заявок на купівлю-продаж електричної енергії на внутрішньодобовому ринку електричної енергії (далі – ВДР) на 30 січня 2020 року на розрахункові періоди «13:00 - 16:00», «8:00 – 23:00», «Пік», «Пік» та «0:00 – 8:00» за цінами 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ), 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ), 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ), 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ) та 20,00 грн/МВт*год (без ПДВ) відповідно. Однак ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» листом від 20 лютого 2020 року № 01-20/02/20 (вх. НКРЕКП від 21 лютого 2020 року № 4290/1-20) надало до НКРЕКП лише інформацію щодо загального порядку купівлі електричної енергії на ВДР <u>без зазначення пояснень та без надання відповідних підтвердних документів стосовно необхідності купівлі електричної енергії у вказані у запиті дати та періоди.</u> <i>У Поясненнях, обґрунтуваннях та запереченнях до Акту, наданих листом від</i>		

09.04.2020 № 02-09/04/20, Ліцензіат зазначає, що вказане порушення обумовлене непорозумінням між ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» та НКРЕКП, у вигляді того, що НКРЕКП при складенні запиту від 11.02.2020 № 1578/14/7-20 мала на увазі одне, а ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» при отриманні запиту трактувало його зміст по іншому.

При цьому, Департамент ліцензійного контролю зазначає, що в запиті НКРЕКП від 11.02.2020 № 1578/14/7-20 було вказано на необхідність Ліцензіата надати до НКРЕКП інформацію з копіями підтвердних документів, а також відповідні пояснення щодо поданих заявок на купівлю-продаж електричної енергії на внутрішньодобовому ринку на 30 січня 2020 року на певні розрахункові періоди.

Однак, Ліцензіатом окрім загальних пояснень роботи ринку електричної енергії, до НКРЕКП інформації, копій документів, пояснень щодо зазначених у запиті заявок, а саме на розрахункові періоди «13:00 - 16:00», «8:00 – 23:00», «Пік», «Пік» та «0:00 – 8:00» за цінами 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ), 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ), 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ), 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ) та 20,00 грн/МВт*год (без ПДВ), про що і було чітко зазначено у запиті, надано не було взагалі.

2	підпункт 15 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу підпункт 17 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу	щодо обов'язку ліцензіата при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії не вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку; щодо обов'язку ліцензіата для забезпечення постачання електричної енергії споживачам здійснювати купівлю-продаж електричної енергії за двосторонніми договорами та/або на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку і на балансуєчому ринку, а також шляхом імпорту відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та нормативно-правових актів, що забезпечують функціонування ринку електричної енергії, зокрема Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, а саме: - підпункту 4 пункту 1.12.3 глави 1.12 розділу I щодо подання учасником РДН/ВДР заявок на торги, що дають сигнали, які мають ознаки маніпулювання на ринку, стосовно попиту, пропозиції та/або цін на електричну енергію на РДН/ВДР; - пункту 3.1.5 глави 3.1 розділу III щодо обов'язку учасників РДН/ВДР зазначати в заявках торгову зону для продажу або купівлі електричної енергії відповідно до місцезнаходження точок відпуску/імпорту та/або відбору/експорту електричної енергії. <i>стор. 6 - 7 Акта</i>

ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» надало Комісії з перевірки реєстр заявок на ВДР, а саме за розрахункові періоди 00:00-08:00, 08:00-23:00, «Пік», 13:00-16:00, «Пік» 30 січня 2020 року, а комісією з перевірки здійснено аналіз наданої інформації та виявлено наступне.

Товариством 29 січня 2020 року було подано на ВДР блочні заявки на закупівлю електричної енергії на 30 січня 2020 року у торговій зоні Бурштинського енергоострова у відповідні години в таких обсягах:

Номер заявки	Дата постачання	Розрахунковий період	Обсяг, МВт*год	Ціна, грн/МВт*год	Статус заявки
429934	30.01.2020	00:00-08:00	959,0	20,0	Закінчився*
429897		08:00-23:00	2 048,0	10,0	Скасований**
429759		«Пік»	2 048,0	10,0	Скасований**
429757		13:00-16:00	2 048,0	10,0	Скасований**

429935		«Пік»	2 048,0	10,0	Скасований**
Всього			9 151,0	x	x

*статус операцій визначається Оператором ринку

**статус операцій визначається Ліцензіатом

При цьому, перевіркою встановлено, що протягом періоду, що перевірявся, Товариство здійснювало постачання електричної енергії лише одному споживачу, а саме СФГ Куцарева Ф.С., об'єкти якого розташовані в Одеській обл., с. Нова-Іванівка.

Комісією з перевірки здійснено аналіз Договору зі споживачем, а саме додатку 3 до вказаного договору «Договірні (заявлені) обсяги постачання електричної енергії у розрахункових періодах на відповідних класах напруги для потреб всіх об'єктів СФГ Куцарева Ф.С.», підписаного зі сторони Товариства та СФГ Куцарева Ф.С. 01 листопада 2019 року, та встановлено, що, зокрема, на січень 2020 року було заявлено обсяг постачання електричної енергії у розмірі 0,131 МВт·год та на лютий 2020 року – 0,132 МВт·год.

Відповідно до наданого Акта купівлі-продажу (прийняття-передавання) електричної енергії від 31 січня 2020 року № 01/20-01-19 за період з 01 січня 2020 року по 31 січня 2020 року, Товариство здійснило постачання електричної енергії до об'єктів СФГ Куцарева Ф.С. у таких обсягах:

Об'єкт споживача	Місяць 2020 року	Обсяг, МВт·год	Ціна, грн/МВт·год (без ПДВ)	Вартість, тис. грн (без ПДВ)
Хлібзавод, с. Нова Іванівка, Одеська обл.	Січень	78,494	1,70331	133,70
	Лютий	69,513	1,69249	117,65
Млин с. Нова Іванівка, Одеська обл.	Січень	83,400	1,70244	141,98
	Лютий	100,080	1,60379	160,51
Всього		331,487	x	553,84

Таким чином, у Ліцензіата у січні-лютому були відсутні укладені договори про постачання електричної енергії споживачу, електроустановки якого жилилися б від електричних мереж, розташованих на території Бурштинського енергоострова.

У Поясненнях, обґрунтуваннях та запереченнях до Акту, наданих листом від 09.04.2020 № 02-09/04/20, Ліцензіат зазначає, що вказані заявки, подавалися ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» на ВДР по торговій зоні БуОС 30.01.2020, здійснювалися під час провадження господарської діяльності з трейдингу, а тому не вважає виявлене порушення недотриманням вимог Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу.

*Разом з цим, **Департамент ліцензійного контролю зазначає**, що згідно з вимогами статті 54 Закону України «Про ринок електричної енергії», господарська діяльність з перепродажу електричної енергії (трейдерська діяльність) на ринку електричної енергії підлягає ліцензуванню у разі відсутності у суб'єкта господарювання інших ліцензій, обов'язкових для провадження діяльності на ринку електричної енергії.*

*При цьому, згідно з вимогами пункту 1.4.1 Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308, учасниками РДН/ВДР можуть бути виробники, **електропостачальники, трейдери, ОСП, ОСР, гарантований покупець та споживачі**, які в установленому Правилами ринку порядку уклали з ОСП договір про врегулювання небалансів електричної енергії та у порядку, визначеному цими Правилами, уклали з ОР договір про участь у РДН та ВДР.*

*Однак, згідно з наданих Ліцензіатом Комісії з перевірки копій договорів про купівлю-продаж електричної енергії на внутрішньодобовому ринку від 29.06.2019 № 5/01ВДР, про купівлю -продаж електричної енергії на ринку «на добу наперед» від 29.06.2019 № 5/01РДН та про Участь у ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку від 27.06.2019 № 5/01, стороною цих договорів є ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ», що діє на підставі ліцензії на право провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу, а також **сторони визнають свої зобов'язання за Правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затвердженими постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308, договором про участь на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку від***

27.06.2019 № 5/01, Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу, Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку.

У зазначеному переліку відсутні Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності), затверджені постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1468.

Крім того, згідно з вимогами статті 55 Закону України «Про ринок електричної енергії», трейдери зобов'язані, зокрема, дотримуватися ліцензійних умов провадження господарської діяльності з трейдерської діяльності та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, а також укласти договори, обов'язкові для здійснення діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови таких договорів.

Також вимогами пункту 1.2 Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності), затвердженими постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1468, передбачено, що у разі наявності інших ліцензій, обов'язкових для провадження діяльності на ринку електричної енергії, трейдерська діяльність здійснюється без отримання ліцензії на право здійснення трейдерської діяльності з одночасним дотриманням вимог цих Ліцензійних умов, у тому числі при провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен укласти договори, обов'язкові для здійснення діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови таких договорів (підпункт 8 пункту 2.2 цих Ліцензійних умов).

Отже, ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» на підставі договорів від 29.06.2019 № 5/01ВДР та від 29.06.2019 № 5/01РДН здійснював свою діяльність на організованих сегментах ринку електричної енергії (ВДР/РДН) лише як учасник ринку – постачальник електричної енергії та зобов'язався визнати свої зобов'язання у тому числі за Ліцензійними умовами з постачання електричної енергії споживачу, а не як трейдер та не зобов'язувався визнавати свої зобов'язання за відповідними ліцензійними умовами, а саме Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності), затвердженими постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1468.

Крім того, Департамент ліцензійного контролю зазначає, що згідно із службовою запискою Департаменту енергоринку від 29.04.2020 № 90/28.1-20, НКРЕКП у своєму повідомленні на офіційному вебсайті (<http://www.nerc.gov.ua/index.php?news=9874>) було застережено учасників ринку електричної енергії щодо здійснення дій, що заборонені Правилами поведінки на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, що є додатком 7 до Правил РДН та ВДР, та повідомлено, що НКРЕКП розглядає питання щодо здійснення заходів з контролю у вигляді неவிізних перевірок господарської діяльності учасників ринку, що у своїх заявках на продаж електричної енергії у січні 2020 року встановлювали ціни на штучному рівні, за результатом опрацювання додаткової інформації, наданої ДП «Оператор ринку» та НЕК «Укренерго» щодо зазначеного питання.

Разом з тим, не зважаючи на відповідні рекомендації НКРЕКП, ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» було продовжено подачу заявок на ринку «на добу наперед» із цінами, що значно (вдвічі і більше) нижче цін, що склались на ринку «на добу наперед» у розрахункові періоди попередніх днів та відповідних торгових днів.

Так, ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» 01, 06, 25, 26 лютого 2020 року було здійснено подачу заявок на ринку «на добу наперед» із цінами, що значно (вдвічі і більше) нижче цін, що склались на ринку «на добу наперед» у розрахункові періоди попередніх днів та відповідних торгових днів.

Відповідно, такі заявки на продаж із ціною, що значно (вдвічі і більше) нижче цін, що склались на ринку «на добу наперед» у розрахункові періоди попередніх днів та відповідних торгових днів дають неправдиві чи такі, що вводять в оману, сигнали щодо пропозиції, попиту або ціни продукту, якого така заявка стосується.

Також відповідно до пункту 5.1 Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового

ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, учасники ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку у своїх заявках на торги зазначають ціни на електричну енергію не вище цін, визначених оператором ринку, що дорівнюють:

у години мінімального навантаження (з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00) - максимальному значенню із середніх фактичних оптових ринкових цін на електричну енергію в години (з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00) мінімального навантаження (у період end-start) за останні три календарні місяці до дати початку роботи РДН та ВДР (березень-травень 2019 року);

у години максимального навантаження (з 07:00 до 23:00) - максимальному значенню із середніх фактичних оптових ринкових цін на електричну енергію в години (з 07:00 до 23:00) максимального навантаження (у період start-end) за останні три календарні місяці до дати початку роботи РДН та ВДР (березень-травень 2019 року).

У разі зазначення учасником ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку у заявці ціни, що перевищує таку ціну для відповідного періоду доби, така заявка відхиляється.

Оператор ринку визначає такі ціни для кожної торгової зони, визначеної оператором системи передачі, та публікує їх на своєму офіційному веб-сайті.

Відповідно до інформації розміщеної на офіційному веб-сайті ДП «Оператор ринку» (<https://www.oree.com.ua/data/prices.pdf?v=3>), оператором ринку відповідно до пункту 5.1 Правил РДН та ВДР визначено такі ціни:

для годин мінімального навантаження (період з 00:00 до 08:00 та з 23:00 до 24:00) - 959,12 грн/МВт•год (без ПДВ);

для годин максимального навантаження (період з 08:00 до 23:00) - 2048,23 грн/МВт•год (без ПДВ).

Таким чином, у своїх заявках ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» було зазначено у своїх заявках на купівлю обсяги у розмірі, що співпадають із величиною максимальних цін, визначених оператором ринку.

Відповідно, такі заявки дають неправдиві чи такі, що вводять в оману, сигнали щодо пропозиції, попиту або ціни продукту, якого така заявка стосується.

З огляду на зазначене пропонуємо прийняти постанову, якою:

1. Відповідно до пунктів 11, 12 частини першої статті 17, статті 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» накладити штраф у розмірі 1 700 000 (один мільйон сімсот тисяч) гривень на ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» (код ЄДРПОУ 39252809) за порушення Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу, а саме:

підпункту 7 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата надавати до НКРЕКП документи (їх копії), інформацію (дані, відомості, звітність), необхідні для виконання НКРЕКП своїх повноважень та функцій, в обсягах та у строки (не менше десяти робочих днів для надання копій документів, пояснень тощо), встановлені НКРЕКП;

підпункту 15 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії не вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку;

підпункту 17 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата для забезпечення постачання електричної енергії споживачам здійснювати купівлю-продаж електричної енергії за двосторонніми договорами та/або на ринку «на добу наперед»,

внутрішньодобовому ринку і на балансуєчому ринку, а також шляхом імпорту відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та нормативно-правових актів, що забезпечують функціонування ринку електричної енергії, зокрема Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, а саме:

підпункту 4 пункту 1.12.3 глави 1.12 розділу I щодо подання учасником РДН/ВДР заявок на торги, що дають сигнали, які мають ознаки маніпулювання на ринку, стосовно попиту, пропозиції та/або цін на електричну енергію на РДН/ВДР,

пункту 3.1.5 глави 3.1 розділу III щодо обов'язку учасників РДН/ВДР зазначати в заявках торгову зону для продажу або купівлі електричної енергії відповідно до місцезнаходження точок відпуску/імпорту та/або відбору/експорту електричної енергії.

2. Зобов'язати ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» надалі не допускати порушень Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу в частині створення штучного попиту на ринку електричної енергії.

Голова Комісії з перевірки

Ю. Покальчук

ПОГОДЖЕНО:

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Я. Зеленюк

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про накладення штрафу на
ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» за
порушення Ліцензійних умов з
постачання електричної енергії
споживачу

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у результаті розгляду 06 травня 2020 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Акта позапланової перевірки від 03 квітня 2020 року № 94, проведеної відповідно до постанови НКРЕКП від 06 березня 2020 року № 584 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ», на підставі посвідчення на перевірку від 18 березня 2020 року № 127, встановлено, що ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» (код ЄДРПОУ 39252809) порушило Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу, затверджені постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1469 (далі – Ліцензійні умови з постачання електричної енергії споживачу), а саме:

підпункт 7 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата надавати до НКРЕКП документи (їх копії), інформацію (дані, відомості, звітність), необхідні для виконання НКРЕКП своїх повноважень та функцій, в обсягах та у строки (не менше десяти робочих днів для надання копій документів, пояснень тощо), встановлені НКРЕКП;

підпункт 15 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії не вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку;

підпункт 17 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата для забезпечення постачання

електричної енергії споживачам здійснювати купівлю-продаж електричної енергії за двосторонніми договорами та/або на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку і на балансуєчому ринку, а також шляхом імпорту відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та нормативно-правових актів, що забезпечують функціонування ринку електричної енергії, зокрема Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, а саме:

підпункту 4 пункту 1.12.3 глави 1.12 розділу I щодо подання учасником РДН/ВДР заявок на торги, що дають сигнали, які мають ознаки маніпулювання на ринку, стосовно попиту, пропозиції та/або цін на електричну енергію на РДН/ВДР,

пункту 3.1.5 глави 3.1 розділу III щодо обов'язку учасників РДН/ВДР зазначати в заявках торгову зону для продажу або купівлі електричної енергії відповідно до місцезнаходження точок відпуску/імпорту та/або відбору/експорту електричної енергії.

Відповідно до статей 17, 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Накласти штраф у розмірі 1 700 000 (один мільйон сімсот тисяч) гривень на ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» (код ЄДРПОУ 39252809) за порушення:

підпункту 7 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата надавати до НКРЕКП документи (їх копії), інформацію (дані, відомості, звітність), необхідні для виконання НКРЕКП своїх повноважень та функцій, в обсягах та у строки (не менше десяти робочих днів для надання копій документів, пояснень тощо), встановлені НКРЕКП;

підпункту 15 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії не вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку;

підпункту 17 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата для забезпечення постачання електричної енергії споживачам здійснювати купівлю-продаж електричної енергії за двосторонніми договорами та/або на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку і на балансуєчому ринку, а також шляхом імпорту відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та нормативно-правових актів, що забезпечують функціонування ринку електричної енергії, зокрема Правил ринку «на добу наперед» та

внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, а саме:

підпункту 4 пункту 1.12.3 глави 1.12 розділу I щодо подання учасником РДН/ВДР заявок на торги, що дають сигнали, які мають ознаки маніпулювання на ринку, стосовно попиту, пропозиції та/або цін на електричну енергію на РДН/ВДР,

пункту 3.1.5 глави 3.1 розділу III щодо обов'язку учасників РДН/ВДР зазначати в заявках торгову зону для продажу або купівлі електричної енергії відповідно до місцезнаходження точок відпуску/імпорту та/або відбору/експорту електричної енергії.

Зазначена сума штрафу має бути сплачена до Державного бюджету України у 30-денний строк з дня одержання копії рішення про накладення штрафу (код бюджетної класифікації 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції»).

2. Зобов'язати ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» надалі не допускати порушень Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу в частині створення штучного попиту на ринку електричної енергії.

Голова НКРЕКП

В. Тарасюк

МП

Копію постанови про накладення штрафу надіслано (отримав)

(дата надіслання, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка отримала копію постанови)

«___» _____ 20__ року

**Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП «Про накладення штрафу на
ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» за порушення Ліцензійних умов з постачання
електричної енергії споживачу»**

На підставі постанови НКРЕКП від 06 березня 2020 року № 584 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» Управлінням НКРЕКП у м. Києві та Київській області здійснено позапланову виїзну перевірку дотримання ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» (код ЄДРПОУ 39252809) (далі – ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ», Ліцензіат) Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу, затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1469 (далі – Ліцензійні умови з постачання електричної енергії споживачу), за період діяльності з 01 січня 2020 року по 28 лютого 2020 року, за результатами якої складено [Акт від 03 квітня 2020 року № 94](#), який розміщено на офіційному веб-сайті НКРЕКП в мережі Інтернет.

Ліцензіат надав до НКРЕКП письмові заперечення та пояснення до [Акту позапланової перевірки від 03 квітня 2020 року № 94](#) листом від 09.04.2020 № 02-09/04/20, який розміщено на офіційному веб-сайті НКРЕКП в мережі Інтернет.

Так, зазначеним актом позапланової перевірки встановлено наступне:

№ з/п	Виявлене порушення	Суть порушення
1	підпункт 7 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу	щодо обов'язку ліцензіата надавати до НКРЕКП документи (їх копії), інформацію (дані, відомості, звітність), необхідні для виконання НКРЕКП своїх повноважень та функцій, в обсягах та у строки (не менше десяти робочих днів для надання копій документів, пояснень тощо), встановлені НКРЕКП стор. 3 Акта

Комісією з перевірки встановлено, що з метою всебічного розгляду звернення ДП «ОПЕРАТОР РИНКУ» від 31 січня 2020 року № 01/31-310, що надійшло до НКРЕКП, НКРЕКП надіслала листом від 11 лютого 2020 року № 1578/14/7-20 до ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» запит щодо надання інформації з копіями підтвердних документів, а також відповідних пояснень щодо поданих заявок на купівлю-продаж електричної енергії на внутрішньодобовому ринку електричної енергії (далі – ВДР) на 30 січня 2020 року на розрахункові періоди «13:00 - 16:00», «8:00 – 23:00», «Пік», «Пік» та «0:00 – 8:00» за цінами 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ), 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ), 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ), 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ) та 20,00 грн/МВт*год (без ПДВ) відповідно.

Однак ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» листом від 20 лютого 2020 року № 01-20/02/20 (вх. НКРЕКП від 21 лютого 2020 року № 4290/1-20) **надало до НКРЕКП лише інформацію щодо загального порядку купівлі електричної енергії на ВДР без зазначення пояснень та без надання відповідних підтвердних документів стосовно необхідності купівлі електричної енергії у вказані у запиті дати та періоди.**

У Поясненнях, обґрунтуваннях та запереченнях до Акту, наданих листом від 09.04.2020 № 02-09/04/20, Ліцензіат зазначає, що вказане порушення обумовлене непорозумінням між ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» та НКРЕКП, у вигляді того, що НКРЕКП

при складенні запиту від 11.02.2020 № 1578/14/7-20 мала на увазі одне, а ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» при отриманні запиту трактувало його зміст по іншому.

При цьому, Департамент ліцензійного контролю зазначає, що в запиті НКРЕКП від 11.02.2020 № 1578/14/7-20 було вказано на необхідність Ліцензіата надати до НКРЕКП інформацію з копіями підтвердних документів, а також відповідні пояснення щодо поданих заявок на купівлю-продаж електричної енергії на внутрішньодобовому ринку на 30 січня 2020 року на певні розрахункові періоди.

Однак, Ліцензіатом окрім загальних пояснень роботи ринку електричної енергії, до НКРЕКП інформації, копій документів, пояснень щодо зазначених у запиті заявок, а саме на розрахункові періоди «13:00 - 16:00», «8:00 – 23:00», «Пік», «Пік» та «0:00 – 8:00» за цінами 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ), 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ), 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ), 10,00 грн/МВт*год (без ПДВ) та 20,00 грн/МВт*год (без ПДВ), про що і було чітко зазначено у запиті, надано не було взагалі.

2	підпункт 15 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу підпункт 17 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу	щодо обов'язку ліцензіата при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії не вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку; щодо обов'язку ліцензіата для забезпечення постачання електричної енергії споживачам здійснювати купівлю-продаж електричної енергії за двосторонніми договорами та/або на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку і на балансуєчому ринку, а також шляхом імпорту відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та нормативно-правових актів, що забезпечують функціонування ринку електричної енергії, зокрема Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, а саме: - підпункту 4 пункту 1.12.3 глави 1.12 розділу I щодо подання учасником РДН/ВДР заявок на торги, що дають сигнали, які мають ознаки маніпулювання на ринку, стосовно попиту, пропозиції та/або цін на електричну енергію на РДН/ВДР; - пункту 3.1.5 глави 3.1 розділу III щодо обов'язку учасників РДН/ВДР зазначати в заявках торгову зону для продажу або купівлі електричної енергії відповідно до місцезнаходження точок відпуску/імпорту та/або відбору/експорту електричної енергії. <i>стор. 6 - 7 Акта</i>

ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» надало Комісії з перевірки реєстр заявок на ВДР, а саме за розрахункові періоди 00:00-08:00, 08:00-23:00, «Пік», 13:00-16:00, «Пік» 30 січня 2020 року, а комісією з перевірки здійснено аналіз наданої інформації та виявлено наступне.

Товариством 29 січня 2020 року було подано на ВДР блочні заявки на закупівлю електричної енергії на 30 січня 2020 року у торговій зоні Бурштинського енергоострова у відповідні години в таких обсягах:

Номер заявки	Дата постачання	Розрахунковий період	Обсяг, МВт*год	Ціна, грн/МВт*год	Статус заявки
429934	30.01.2020	00:00-08:00	959,0	20,0	Закінчився*
429897		08:00-23:00	2 048,0	10,0	Скасований**
429759		«Пік»	2 048,0	10,0	Скасований**
429757		13:00-16:00	2 048,0	10,0	Скасований**
429935		«Пік»	2 048,0	10,0	Скасований**
Всього			9 151,0	x	x

*статус операцій визначається Оператором ринку

**статус операцій визначається Ліцензіатом

При цьому, перевіркою встановлено, що протягом періоду, що перевірявся, Товариство здійснювало постачання електричної енергії лише одному споживачу, а саме СФГ Куцарева Ф.С., об'єкти якого розташовані в Одеській обл., с. Нова-Іванівка.

Комісією з перевірки здійснено аналіз Договору зі споживачем, а саме додатку 3 до вказаного договору «Договірні (заявлені) обсяги постачання електричної енергії у розрахункових періодах на відповідних класах напруги для потреб всіх об'єктів СФГ Куцарева Ф.С.», підписаного зі сторони Товариства та СФГ Куцарева Ф.С. 01 листопада 2019 року, та встановлено, що, зокрема, на січень 2020 року було заявлено обсяг постачання електричної енергії у розмірі 0,131 МВт·год та на лютий 2020 року – 0,132 МВт·год.

Відповідно до наданого Акта купівлі-продажу (прийняття-передавання) електричної енергії від 31 січня 2020 року № 01/20-01-19 за період з 01 січня 2020 року по 31 січня 2020 року, Товариство здійснило постачання електричної енергії до об'єктів СФГ Куцарева Ф.С. у таких обсягах:

Об'єкт споживача	Місяць 2020 року	Обсяг, МВт·год	Ціна, грн/МВт·год (без ПДВ)	Вартість, тис. грн (без ПДВ)
Хлібзавод, с. Нова Іванівка, Одеська обл.	Січень	78,494	1,70331	133,70
	Лютий	69,513	1,69249	117,65
Млин с. Нова Іванівка, Одеська обл.	Січень	83,400	1,70244	141,98
	Лютий	100,080	1,60379	160,51
Всього		331,487	x	553,84

Таким чином, у Ліцензіата у січні-лютому були відсутні укладені договори про постачання електричної енергії споживачу, електроустановки якого жилилися б від електричних мереж, розташованих на території Бурштинського енергоострова.

У Поясненнях, обґрунтуваннях та запереченнях до Акту, наданих листом від 09.04.2020 № 02-09/04/20, Ліцензіат зазначає, що вказані заявки, подавалися ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» на ВДР по торговій зоні БуОС 30.01.2020, здійснювалися під час провадження господарської діяльності з трейдингу, а тому не вважає виявлене порушення недотриманням вимог Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу.

Разом з цим, Департамент ліцензійного контролю зазначає, що згідно з вимогами статті 54 Закону України «Про ринок електричної енергії», господарська діяльність з перепродажу електричної енергії (трейдерська діяльність) на ринку електричної енергії підлягає ліцензуванню у разі відсутності у суб'єкта господарювання інших ліцензій, обов'язкових для провадження діяльності на ринку електричної енергії.

При цьому, згідно з вимогами пункту 1.4.1 Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308, учасниками РДН/ВДР можуть бути виробники, електропостачальники, трейдери, ОСП, ОСР, гарантований покупець та споживачі, які в установленому Правилами ринку порядку уклали з ОСП договір про врегулювання небалансів електричної енергії та у порядку, визначеному цими Правилами, уклали з ОР договір про участь у РДН та ВДР.

Однак, згідно з наданих Ліцензіатом Комісії з перевірки копій договорів про купівлю-продаж електричної енергії на внутрішньодобовому ринку від 29.06.2019 № 5/01ВДР, про купівлю-продаж електричної енергії на ринку «на добу наперед» від 29.06.2019 № 5/01РДН та про Участь у ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку від 27.06.2019 № 5/01, стороною цих договорів є ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ», що діє на підставі ліцензії на право провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу, а також сторони визнають свої зобов'язання за Правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затвердженими постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308, договором про участь на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку від 27.06.2019 № 5/01, Ліцензійними умовами провадження

господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу, Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку.

У зазначеному переліку відсутні Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності), затверджені постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1468.

Крім того, згідно з вимогами статті 55 Закону України «Про ринок електричної енергії», трейдери зобов'язані, зокрема, дотримуватися ліцензійних умов провадження господарської діяльності з трейдерської діяльності та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, а також укладати договори, обов'язкові для здійснення діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови таких договорів.

*Також вимогами пункту 1.2 Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності), затвердженими постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1468, передбачено, що у разі наявності інших ліцензій, обов'язкових для провадження діяльності на ринку електричної енергії, трейдерська діяльність здійснюється без отримання ліцензії на право здійснення трейдерської діяльності з **одночасним дотриманням вимог цих Ліцензійних умов**, у тому числі при провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен укладати договори, обов'язкові для здійснення діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови таких договорів (підпункт 8 пункту 2.2 цих Ліцензійних умов).*

*Отже, ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» на підставі договорів від 29.06.2019 № 5/01ВДР та від 29.06.2019 № 5/01РДН **здійснював свою діяльність** на організованих сегментах ринку електричної енергії (ВДР/РДН) **лише як учасник ринку – постачальник електричної енергії та зобов'язався визнати свої зобов'язання у тому числі за Ліцензійними умовами з постачання електричної енергії споживачу, а не як трейдер та не зобов'язувався визнавати свої зобов'язання за відповідними ліцензійними умовами, а саме Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності), затвердженими постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1468.***

З огляду на зазначене пропонуємо прийняти постанову, якою:

1. Відповідно до пунктів 11, 12 частини першої статті 17, статті 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» накладити штраф у розмірі 1 700 000 (один мільйон сімсот тисяч) гривень на ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» (код ЄДРПОУ 39252809) за порушення Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу, а саме:

підпункту 7 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата надавати до НКРЕКП документи (їх копії), інформацію (дані, відомості, звітність), необхідні для виконання НКРЕКП своїх повноважень та функцій, в обсягах та у строки (не менше десяти робочих днів для надання копій документів, пояснень тощо), встановлені НКРЕКП;

підпункту 15 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії не вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку;

підпункту 17 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата для забезпечення постачання електричної енергії споживачам здійснювати купівлю-продаж електричної енергії за

двосторонніми договорами та/або на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку і на балансуєчому ринку, а також шляхом імпорту відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та нормативно-правових актів, що забезпечують функціонування ринку електричної енергії, зокрема Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, а саме:

підпункту 4 пункту 1.12.3 глави 1.12 розділу I щодо подання учасником РДН/ВДР заявок на торги, що дають сигнали, які мають ознаки маніпулювання на ринку, стосовно попиту, пропозиції та/або цін на електричну енергію на РДН/ВДР,

пункту 3.1.5 глави 3.1 розділу III щодо обов'язку учасників РДН/ВДР зазначати в заявках торгову зону для продажу або купівлі електричної енергії відповідно до місцезнаходження точок відпуску/імпорту та/або відбору/експорту електричної енергії.

2. Зобов'язати ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» надалі не допускати порушень Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу в частині створення штучного попиту на ринку електричної енергії.

Голова Комісії з перевірки

Ю. Покальчук

ПОГОДЖЕНО:

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Я. Зеленюк

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про накладення штрафу на
ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» за
порушення Ліцензійних умов з
постачання електричної енергії
споживачу

Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у результаті розгляду 29 квітня 2020 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Акта позапланової перевірки від 03 квітня 2020 року № 94, проведеної відповідно до постанови НКРЕКП від 06 березня 2020 року № 584 «Про проведення позапланової виїзної перевірки ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ», на підставі посвідчення на перевірку від 18 березня 2020 року № 127, встановлено, що ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» (код ЄДРПОУ 39252809) порушило Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу, затверджені постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1469 (далі – Ліцензійні умови з постачання електричної енергії споживачу), а саме:

підпункт 7 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата надавати до НКРЕКП документи (їх копії), інформацію (дані, відомості, звітність), необхідні для виконання НКРЕКП своїх повноважень та функцій, в обсягах та у строки (не менше десяти робочих днів для надання копій документів, пояснень тощо), встановлені НКРЕКП;

підпункт 15 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії не вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку;

підпункт 17 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата для забезпечення постачання електричної енергії споживачам здійснювати купівлю-продаж електричної

енергії за двосторонніми договорами та/або на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку і на балансуєчому ринку, а також шляхом імпорту відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та нормативно-правових актів, що забезпечують функціонування ринку електричної енергії, зокрема Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, а саме:

підпункту 4 пункту 1.12.3 глави 1.12 розділу I щодо подання учасником РДН/ВДР заявок на торги, що дають сигнали, які мають ознаки маніпулювання на ринку, стосовно попиту, пропозиції та/або цін на електричну енергію на РДН/ВДР,

пункту 3.1.5 глави 3.1 розділу III щодо обов'язку учасників РДН/ВДР зазначати в заявках торгову зону для продажу або купівлі електричної енергії відповідно до місцезнаходження точок відпуску/імпорту та/або відбору/експорту електричної енергії.

Відповідно до статей 17, 19 та 22 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Накласти штраф у розмірі 1 700 000 (один мільйон сімсот тисяч) гривень на ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» (код ЄДРПОУ 39252809) за порушення:

підпункту 7 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата надавати до НКРЕКП документи (їх копії), інформацію (дані, відомості, звітність), необхідні для виконання НКРЕКП своїх повноважень та функцій, в обсягах та у строки (не менше десяти робочих днів для надання копій документів, пояснень тощо), встановлені НКРЕКП;

підпункту 15 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата при підготовці та/або подачі заявок (пропозицій) на ринку електричної енергії не вчиняти дії, які можуть призвести до маніпулювання цінами або до інших спотворень конкуренції на ринку;

підпункту 17 пункту 2.2 Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу щодо обов'язку ліцензіата для забезпечення постачання електричної енергії споживачам здійснювати купівлю-продаж електричної енергії за двосторонніми договорами та/або на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку і на балансуєчому ринку, а також шляхом імпорту відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та нормативно-правових актів, що забезпечують функціонування ринку електричної енергії, зокрема Правил ринку «на добу наперед» та

внутрішньодобового ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308, а саме:

підпункту 4 пункту 1.12.3 глави 1.12 розділу I щодо подання учасником РДН/ВДР заявок на торги, що дають сигнали, які мають ознаки маніпулювання на ринку, стосовно попиту, пропозиції та/або цін на електричну енергію на РДН/ВДР,

пункту 3.1.5 глави 3.1 розділу III щодо обов'язку учасників РДН/ВДР зазначати в заявках торгову зону для продажу або купівлі електричної енергії відповідно до місцезнаходження точок відпуску/імпорту та/або відбору/експорту електричної енергії.

Зазначена сума штрафу має бути сплачена до Державного бюджету України у 30-денний строк з дня одержання копії рішення про накладення штрафу (код бюджетної класифікації 21081100 «Адміністративні штрафи та інші санкції»).

2. Зобов'язати ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» надалі не допускати порушень Ліцензійних умов з постачання електричної енергії споживачу в частині створення штучного попиту на ринку електричної енергії.

Голова НКРЕКП

В. Тарасюк

МП

Копію постанови про накладення штрафу надіслано (отримав)

(дата надіслання, посада, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка отримала копію постанови)

«___» _____ 20__ року